

## Nie tylko Teatr 38

Niespodziewana wiadomość o śmierci Pana Dyrektora Stanisława Dziedzica zaskoczyła nas i zasmuciła jednocześnie. Był to bowiem człowiek niezwykle wartościowy, obdarzony wielkimi przymiotami serca i ducha, poświęcający się licznym humanistyczno-artystycznym pasjom, oddany nauce i kulturze wszechstronny intelektualista.

Wśród licznych funkcji, które pełnił, wymienimy członkostwo w Radzie Muzeum Niepodległości w Warszawie czy Społecznym Komitecie Odnowy Zabytków Krakowa.

W przeszłości aktywność dr. Stanisława Dziedzica obejmowała też między innymi stanowisko wicedyrektora Biura Jubileuszowego 600-lecia Odnowienia Uniwersytetu Jagiellońskiego, wiceprezesa Radia Kraków SA czy członka Rady Nadzorczej Telewizji Polskiej SA.

Był uczestnikiem wielu krajowych i zagranicznych konferencji naukowych i popularnonaukowych, inicjatorem i organizatorem licznych przedsięwzięć kulturalnych w Krakowie i regionie, między innymi Nocy Muzeów, Nocy Teatrów, Krakowskich Nocy Jazzu, Nocy Cracovia Sacra i Nocy Poezji.

Jego godna podziwu działalność spotkała się z uznaniem ze strony władz państwa. Doktor Stanisław Dziedzic został odznaczony między innymi Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski i Srebrnym Medalem Zasłużony



Promocja książki Józefa Dużyka *Polacy na Capri* w Klubie Dziennikarzy „Pod Gruszką” Biblioteki Kraków. Od lewej: Janusz Mika, Stanisław Dziedzic, Karolina Grodziska, córka autora Dorota Dużyk oraz Krzysztof Maćkowski, 2016 r., fot. Grażyna Potoczek

---

Kulturze *Gloria Artis*, wyróżniony między innymi Złotym Laurem Fundacji Kultury Polskiej „Za mistrzostwo w sztuce pisarskiej” oraz Złotym Medalem Zasłużony dla Archidiecezji Krakowskiej, a w 2021 otrzymał pośmiertnie Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski.

Jego z nami znajomość rozpoczęła się w 2015 – kiedy był jeszcze dyrektorem Wydziału Kultury i Dziedzictwa Narodowego Urzędu Miasta Krakowa – od współpracy nad wydaniem książki Józefa Dużyka *Polacy na Capri*.

Do dzisiaj pamiętamy niekończące się korekty i adiustacje, uwieńczone jednak pełnym sukcesem oraz promocją książki w Klubie Dziennikarzy „Pod Gruszką” z udziałem córki autora Doroty Dużyk i dr Karoliny

Grodziskiej z PAU. We wstępie do *Polaków na Capri* tak pisał dr Stanisław Dziedzic:

Nie doczekał Jerzy Dużyk wydania nie mniej upragnionej przezeń książki o Polakach na Capri, bo choć jej części ukazywały się w różnych periodykach i wydawnictwach naukowych jako pojedyncze szkice, eseje i zbeletryzowane recenzje, pragnął fenomen kulturowy, historyczny i krajobrazowy tej niezwykle malowniczej wyspy, położonej w pobliżu Neapolu, przedstawić w zintegrowanej, komplementarnej perspektywie (...). Capri pod piórami najprzedniejszych poetów i pisarzy, od romantyzmu po czasy współczesne, nęciła i rozbudzała wyobraźnię Polaków. A są to nazwiska najprzedniejsze: Maria Kuncewiczowa, Roman Brandstaetter, Gustaw Herling-Grudziński.

Rok 2016 przyniósł kolejne owoce wspólnych działań. W Śródmiejskim Ośrodku Kultury zorganizowaliśmy spotkanie z Barbarą Wachowicz, a asumptem były Sienkiewiczowskie rocznice urodzin (170.) i śmierci (100.). Rekordowa frekwencja publiczności potwierdziła zasadność naszych zabiegów. Potrzebne było otwarcie drugiej sali, aby pomieścić licznych entuzjastów twórczości pani Barbary. Niestety, jej także nie ma już wśród nas; odeszła 7 czerwca 2018.

Na jesieni 2016 roku Pan Dyrektor włączył się aktywnie w organizację sztandarowego dla nas projektu – Festiwalu Literacko-Artystycznego Trakl-Tat. Mogliśmy zaprosić – jako gwiazdę gali – zespół Świetliki z Marcinem Świetlickim, pierwszym laureatem Konkursu Poetyckiego im. Georga Trakla w 1992. Nieoczekiwanie wystąpił też aktor Arkadiusz Jakubik.

W 2017 wydaliśmy książkę *Orzeł w kurniku. Z życia Stanisława Wyspiańskiego* Krystyny Zbijewskiej. Premiera (także „Pod Gruszką”) zgromadziła liczne grono miłośników literatury.

Osobą, która zainspirowała wydanie tej znakomitej pozycji, był oczywiście dr Stanisław Dziedzic, w tym czasie nowo mianowany dyrektor Biblioteki Kraków. Napisał we wstępie do książki:

Świadomość ogromu wykonanej benedyktyńskiej wręcz pracy, jakości zgromadzonych dokumentów, relacji, odkrytych pamiątek

związanych z osobą artysty i jego rodziny, przyjacielskie relacje ze spadkobiercami, którzy nierzadko ukrywali niektóre związane z Wyspiańskim rodzinne zdarzenia, a przed nią ich nie skrywali bądź dopuszczali ją do dokumentów wyjaśniających wiele opinii i epizodów, czasem o zgoła zasadniczej wadze, nie mogła zachęcać Krystyny Zbijewskiej do podjęcia takiego zadania, trudnego i wysoce odpowiedzialnego.

Wreszcie, w 2018 roku nakładem naszej Fundacji ukazała się monografia *Teatr 38* autorstwa Stanisława Dziedzica i Tadeusza Skoczka, a spotkanie promocyjne, które zmobilizowało do przyścia wiele osób związanych z kulturą, w tym byłych aktorów tej sceny, odbyło się w jej niegdysiejszej siedzibie. Pan Dyrektor wcielił się w rolę prowadzącego spotkanie. Kolejno wywoływał „do odpowiedzi” postaci niegdysiejszych aktorów Teatru 38, a dzisiaj wybitnych artystów, naukowców, dziennikarzy.

Przedstawione tutaj informacje nie mogą oddać wszystkich zasług Pana Dyrektora, a są jedynie przywołanym przez nas subiektywnym wycinkiem jego działalności. Przez te kilka lat naszej współpracy mieliśmy jednak świadomość obcowania z wybitną, kreatywną osobowością o olbrzymiej wiedzy i darze jej przekazywania. Kiedy 17 lutego 2020 spotkaliśmy się z Nim w Okocimiu na pogrzebie prof. Marka Karwali, nie przypuszczaliśmy, że rok później przyjdzie nam pożegnać i Jego...

Z pewnością będzie nam brakować toczonych przy zawsze pysznej kawie w dyrektorskim gabinecie budynku Biblioteki Kraków przy placu Jana Nowaka-Jeziorańskiego dyskusji, których tematami były często historia Krakowa i Galicji; czasy i specyfika c.k. monarchii... To wszystko pozostanie na zawsze w naszych wspomnieniach.